

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Sanduța
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, I. Țurcan, L. Pruteanu

DECIZIE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Penitenciarul nr. 15 Cricova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Penitenciarul
nr. 15 Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș cu privire la încasarea prejudiciului
material,

împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova,

constată:

La data de 02 iunie 2020 Penitenciarul nr. 15 Cricova s-a adresat în instanța de
judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Gurdiș, solicitând
încasarea prejudiciului material în mărime de 1651 lei.

Prin hotărârea din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova
împotriva lui Nicolae Gurdiș cu privire la încasarea prejudiciului material ca fiind
neîntemeiată. (f.d. 46, 52-54)

La 22 aprilie 2021 Penitenciarul nr. 15 Cricova a declarat apel nemotivat
împotriva hotărârii din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.
50)

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat
curs cererii de apel depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova și s-a comunicat
apelantului să prezinte apelul motivat și confirmarea împluternicirilor semnatarului
cererii de apel în termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. (f.d. 61-63)

La data de 26 octombrie 2021 Penitenciarul nr. 15 Cricova a depus apel
motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 07 aprilie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a
acțiunii. (f.d. 69-70, 71-72)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 18 noiembrie 2021 a dispus
restituirea cererii de apel depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova împotriva
hotărârii din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 77-79)

La 12 ianuarie 2022 Penitenciarul nr. 15 Cricova a declarat recurs asupra încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, punerea pe rol cererii de apel motivată, cu examinarea cauzei și admiterii acțiunii. (f.d. 83-86, 89-92)

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Penitenciarului nr. 15 Cricova (f.d. 80), însă în materialele dosarului nu se atestă date când a fost recepționată de către acesta. Respectiv, recursul declarat la 12 ianuarie 2022, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1); b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen; c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță; d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare; e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel; f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 07 aprilie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 aprilie 2021 Penitenciarul nr. 15 Cricova a depus cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Penitenciarul nr. 15 Cricova și s-a comunicat apelantului să prezinte apelul motivat și confirmarea împuternicirilor semnatarului cererii de apel în termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. (f.d. 61-63)

Încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată apelantului Penitenciarul nr. 15 Cricova prin poșta electronică la data de 18 octombrie 2021.

La data de 26 octombrie 2021 Penitenciarul nr. 15 Cricova a depus apel motivat, anexând ordinul nr. 1480 din 18 octombrie 2021, prin care se confirmă împuternicirile lui Sergiu Erhan, care a semnat cererea de apel.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 18 noiembrie 2021 a restituit apelul depus de către Penitenciarul nr. 15 Cricova, invocând că apelantul în cererea de apel nu a invocat motivele de drept și de fapt care au stat la baza contestării hotărârii instanței de fond, precum și faptul că au fost indicate normele Codului de procedură penală.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de apel de restituire a apelului, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

(1^a) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

(2) În cererea de apel se poate indica și alte date ce țin de examinarea apelului.

(3) Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Chișinău cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Penitenciarul nr. 15 Cricova a executat încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a depus în termen motivarea apelului împotriva hotărârii din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Indicarea incorectă a normelor legale aplicabile speței nu constituie temei de restituire a apelului. Sarcina de aplicare corectă a legii aparține instanței de judecată.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău, prin restituirea apelului declarat de Penitenciarul nr. 15 Cricova, i-a îngădit apelantului dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CȚEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Penitenciarul nr. 15 Cricova, de a casa integral încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Se casează încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Penitenciarul nr. 15 Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș cu privire la încasarea prejudiciului material, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas